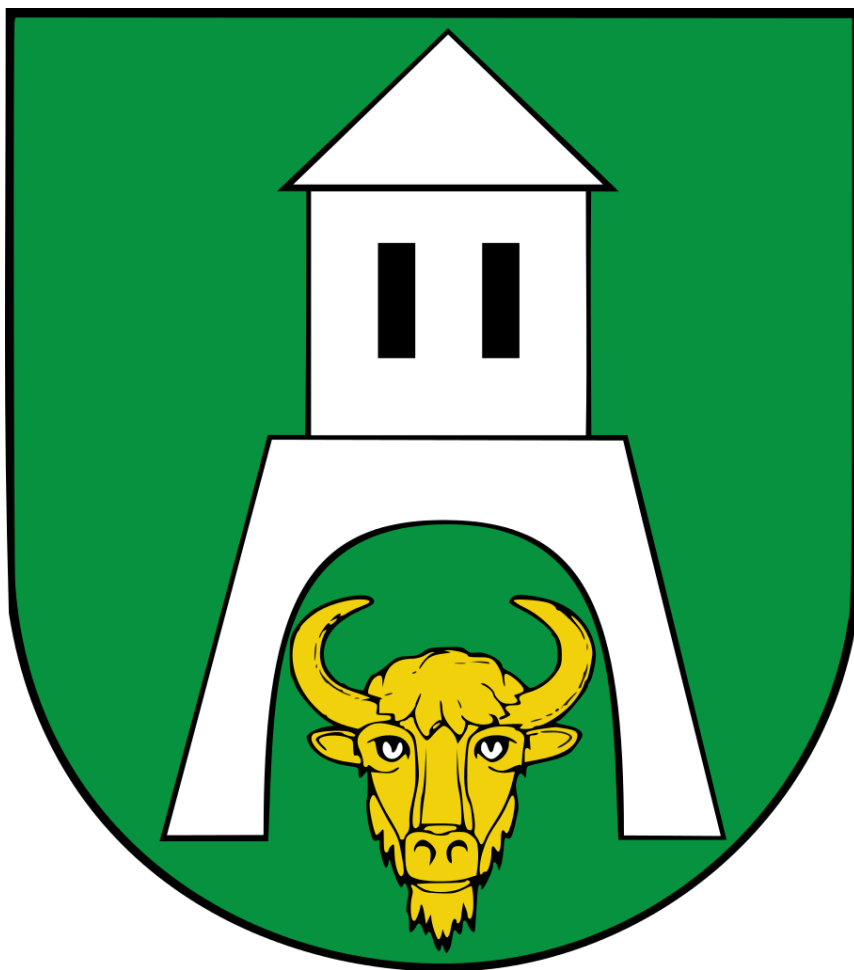

RAPORT O STANIE GMINY

Białowieża 2023 rok

1. Ogólna charakterystyka

Gmina Białowieża położona jest we wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie hajnowskim, w odległości 80 km od stolicy województwa Białegostoku. Jest jedną z 9 gmin powiatu hajnowskiego. Od wschodu granica gminy wyznaczona jest przez granicę państwową polsko-białoruską. Na północy graniczy z gminą Narewka, od zachodu z gminą Hajnówka. Ogólna powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 203,2 km², co stanowi 1,0% powierzchni województwa podlaskiego i 12,5% powiatu hajnowskiego. Ponad 87,7% obszaru gminy stanowią tereny leśne i zielone wchodzące w skład Puszczy Białowieskiej.

Liczba miejscowości: 10, w tym Białowieża, Budy, Teremiski, Pogorzelce – wsie, Czerlonka, Grudki, Dziedzinka – osada, Zwierzyniec, Przewłoka, Podcerkwy – osada leśna

Liczba sołectw: 8 (31.12.2023r.)

Lp.	Sołectwo	Sołtys
1.	Budy	Jolanta Niemcunowicz
2.	Czerlonka	Anna Borowska-Berend
3.	Grudki	Jan Micun
4.	Podolany	Urszula Podłaszczyk
5.	Pogorzelce	Aleksander Dackiewicz
6.	Stoczek	Grzegorz Orzechowski
7.	Teremiski	Jowita Morawska
8.	Zastawa	Piotr Buszko

Ulice: 41

ul. Browaska,

ul. Brzozowa

ul. Cegielniana

ul. Centura

ul. Dębowa

ul. gen. Brygady Pilota Michała Polecha

ul. Graniczna

ul. Grudkowska

ul. Jesionowa

ul. Kamienne Bagno

ul. Kolejowa

ul. Krzyże

ul. Leśna

ul. Łowiecka

ul. Łąkowa

ul. Meleszkowska

ul. Mostowa

ul. Nowa

ul. Ogrodowa

ul. Paczoskiego

ul. Pałacowa

ul. Parkowa

ul. Podleśna

ul. Polna

ul. Południowa

ul. Puszczańska

ul. Rysia

ul. Rieczna

ul. Sarnia

ul. Simony Kossak

ul. Sportowa

ul. Stacja Towarowa

ul. Stoczek

ul. Tropinka

ul. Wilcza

ul. Wojciechówka

ul. Zastawa

ul. Zaulek Bartników

ul. Zaulek Osoczników

ul. Zaulek Rudników

ul. Żubrowa

ul. Żurawia

Parki: 2

Park Dyrekcyjny

Park Pałacowy

Demografia według stanu na 31 grudnia 2023.

Tabela. Liczba mieszkańców (stałych i czasowych) gminy Białowieża z podziałem na miejscowości.

Lp	Miejscowość	Pobył stały	Pobył czasowy
1.	Białowieża	1514	306
2.	Budy	56	0
3.	Czerlonka	68	0
4.	Grudki	151	4

5.	Podcerkwy	3	0
6.	Pogorzelce	52	2
7.	Teremiski	64	2
8.	Zwierzyniec	4	0

Urodzenia

W roku 2023 w gminie Białowieża urodziło się 8 osób (w tym 4 mężczyzn i 4 kobiet). Dane zarejestrowane przez wszystkie USC.

Małżeństwa

W roku 2023 w Gminie Białowieża zawarto 11 małżeństw (w tym 8 przez mieszkańców Białowieży). Dane zarejestrowane przez USC Białowieża.

Zgony

W roku 2023 zmarło w Gminie Białowieża 35 osób (w tym 20 mężczyzn i 15 kobiet). Dane zarejestrowane przez wszystkie USC.

Realizacja uchwał

W roku 2023 Rada Gminy podjęła 67 uchwał.

Podjęte stanowiska Rady Gminy Białowieża w roku 2023:

Uchwała Nr XLI/254/23 z dnia 15 lutego 2023 r w sprawie stanowiska dotyczącego obiektu Światowego Dziedzictwa Ludzkości UNESCO Puszcza Białowieska,

Uchwała Nr XLV/281/23 z dnia 28 czerwca 2023 r w sprawie przyjęcia stanowiska Rady Gminy Białowieża w sprawie sposobu realizacji projektu pn. „Wykonanie zintegrowanego planu zarządzania dla Obiektu Światowego Dziedzictwa Puszcza Białowieska realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy.

Uchwała Nr L/296/23 z dnia 29 listopada 2023 r w sprawie podjęcia stanowiska dotyczącego Planu zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa Białowieża Forest (część polska)

Gmina Białowieża współpracuje i jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków:

- Lokalna Organizacja Turystyczna „Region Puszczy Białowieskiej”
- Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna
- Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego
- Związek Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej
- Stowarzyszenie Euroregion Puszczy Białowieskiej
- Stowarzyszenie Samorządów Polskich Współdziałających z Parkami Narodowymi
- Lokalna Grupa Działania Puszcza Białowieska

2. Informacje finansowe.

- wykonane dochody budżetowe 28.591.278,70 zł w tym:
bieżące 13.575.259,76 zł co stanowi 47,48 % dochodów ogółem
majątkowe 15.016.018,94 zł co stanowi 52,52 % dochodów ogółem
 - wykonane wydatki budżetowe 30.336.939,20 zł w tym:
bieżące 12.308.181,58 zł co stanowi 40,57 % wydatków ogółem
majątkowe 18.028.757,62 zł co stanowi 59,43 % wydatków ogółem
- Na dzień 31.12.2023 r. :

- zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynosi 2.010.700,00 zł.
- należności wymagalne budżetu ogółem 2.032.004,25 zł
- wynik wykonania budżetu 2023 r deficyt 1.745.660,50 zł

Wykonane inwestycje (zakończone):

1. Budowa wodociągu Budy-Czerlonka w Gminie Białowieża- 2.442.429,45 zł
2. Remont i wyposażenie budynku klubu kultury we wsi Budy- 60.000,00 zł
3. Przebudowa ciągu dróg gminnych ul. Kamienne Bagno(droga nr 1086448) i ul. Zaułek Bartników(droga nr 1086398) wraz z drogami dojazdowymi (drogi gminne bez nazw, nr działek: 215/1,1017,128/1,107) oświetleniem ulicznym, budową wodociągu i kanalizacji sanitarnej z przepompownią ścieków (w ul. Kamienne Bagno i ul. Zaułek Bartników) oraz rozbudowa ul. Mostowej (droga nr 1086268) w Białowieży zgodnie z dokumentacją techniczną - 11.576.376,37 zł
4. Rozbudowa sieci wodociągowej ul.Centura – 210.700,03 zł
4. Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej przy ul. Kolejowej w Białowieży – etap II” – dokumentacja techniczna – 618.012,32 zł
5. Zakup działki zabudowanej Nr 973/5 obręb Białowieża o powierzchni 0,0504 h (przy budynku Urzędu Gminy) – 49.830,00 zł
6. Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Gminie Białowieża (budynek siedziby Białowieskiego Ośrodka Kultury i Urzędu Gminy) – 4.059.265,03 zł

3. Informacja o stanie mienia komunalnego (stan na 31.12.2023 r.).

Sporządzenie informacji o stanie mienia komunalnego gminy nastąpiło w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j Dz. U. z 2023 poz.1270 z późn. zm.)

Sporządzona informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Białowieża (stan na dzień 31.12.2023 r.) obejmuje dane o majątku Gminy Białowieża jaki odnotowano w okresie od dnia 01.01.2023r. do dnia 31.12.2023 r.

Dane oparte zostały na faktycznych wielkościach wykazanych w sprawozdaniach finansowych i księgach rachunkowych.

W przedłożonej informacji zastosowano układ obejmujący:

- Dane o przysługujących Gminie Białowieża prawach własności,
- Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych,
- Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w stosunku do danych wykazanych w poprzedniej informacji o stanie mienia komunalnego
- Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonania posiadania,
- Inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalne.

MIENIE ZE WIDENCJONOWANE W GMINIE BIAŁOWIEŻA WG. STANU 31.12.2023r.

Lp.	NAZWA	Wartość
1	Grunty	2 193.730,00
2	Budynki mieszkalne	340.800,16
3	Budynki niezamieszkałe	6.883.097,88
4	Obiekty inżynierii lądowej	583 380,98
5	Rurociągi, linie telekomunikacyjne	16 301 121,29
6	Wodociągi	3.682.841,86
7	Drogi	22.226.484,69
8	Kotły i maszyny informatyczne	1.745.369,85
9	Zespoły komputerowe	104.956,11
10	Maszyny i urządzenia pozostałe	120.725,13
11	Maszyny i urządzenia do robót drogowych:	50 838,16
12	Środki transportu:	2.781.124,72

	Samochód ratownictwa drogowego Peugeot 335	133 750,00
	Samochód Mercedes Benz	524 300,00
	Samochód Scania	940 047,04
	Autobus Szkolny Autosan	85.650,10
	Ciągnik MTZ 80	30 082,00
	Ciągnik Pronar	85 650,10
	Ciągnik KIOTI	105 833,19
	Przyczepa do ciągnika T653	25 978,98
	Przyczepa rolnicza do ciągnika	2 852,92
	Czerpak do ciągnika	1 586,00
	Ładowacz z ramą	14 422,54
	Kosiarka bijakowa Kangu	21 586,50
	Ładowacz czolowy TUR 0822	1 730,00
	Plug	21 777,00
	Mieszarko betoniarka	1822,20
	Zagęszczarka	6 466,00
	Plug do ciągnik Kacper	9 272,00
	Przyczepa do ciągnika T654/2	16 525,49
	Kosiarka profesjonalna zero-skręt marki FERRIS ISX800	40.467,00
	Samochód osobowy Toyota Proace City	88 878,00
	Przyczepa lekka	11.581,50
	Ciągnik rolniczy Deutz-fahr	338.371,50
	Autobus BUS-CENTER IVECO	388.253,76
13	Pozostałe urządzenia tele i radiotechniczne	1.320.747,56
14	Urządzenia przeciwpożarowe	107 660,95
15	Pozostałe narzędzia, przyrządy ,ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane Budowa otwartych stref aktywności	331.874,71
	OGÓŁEM NA DZIEŃ 31.12.2023 R	58.796.287,53

W 2023 r przyjęto na stan następujące środki trwałe na ogólną kwotę 19.032.200,39 zł :

- Nieruchomość zabudowana ul.Sportowa 7 dz. 973/5 o pow.0,509 ha – 49.830,00 zł

- Remont i wyposażenie budynku Klubu Kultury we wsi Budy – 60.000,00 zł
 - Termomodernizacja budynku BOK,UG – 4.036.750,87 zł
 - Wodociąg ul.Centura - 210.700,03 zł
 - Wodociąg Budy – Czerlonka - 2.442.429,45 zł
 - ul.Kamienne Bagno,ul. Zaułek Bartników , ul Mostowa – 11.576.376,37 zł
 - Parking ul.Kolejowa – 618.012,32 zł
 - monitoring na terenie Gminy Białowieża – 1.100,00 zł
 - plac zabaw we wsi Grudki – 37.001,35 zł
- Zdjęto ze stanu środków trwałych środki o ogólnej wartości 477.457,20 zł
- lokal mieszkalny Czerlonka 887/6 , mieszk.13/2 pow.dz.1672– 25.813,46 zł
 - komputer – 3.406,02 zł
 - notebook – 3.660,00 zł
 - serwer komunikacyjny 16.656,66 zł
 - serwer typ 1- 12.049,09 zł
 - lokalna szyna danych – 14.116,53 zł
 - komputer szt 115 z projektu Wykluczenie cyfrowe – 3.489,17 zł
 - komputer szt. 9 z projektu Wdrażanie usług dla ludności – 17.756,28 zł
 - komputer Lenovo – 4.099,00 zł
 - drukarka wielkogabarytowa – 7.901,00 zł
 - autobus Autosan szkolny – 336.598,00 zł
 - ciągnik MTZ 80 – 30.082,00 zł
 - pług do ciągnika – 1.830,00 zł

CZĘŚĆ OPISOWA DOTYCZĄCA GRUNTÓW GMINNYCH

Grunty:

Ogólna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Białowieża stanowi 107,1260ha.

12 nieruchomości oddanych jest w użytkowanie wieczyste o łącznej powierzchni **3,3504 ha**.

Wartość gruntów ustalona w trakcie inwentaryzacji na 31 grudnia 2023r. wynosi **2 193 730,00zł**.

Działki rolnicze są to w większości działki przekazane przez rolników na Skarb Państwa, które przeszły na własność Gminy w procesie komunalizacji, w dużej ilości są to działki dożywotniego użytkowania. Działki rolne stanowiące własność Gminy Białowieża w większości są wydzierżawione w celu użytkowania rolniczego.

Działkami budowlanymi określono zarówno te zabudowane budynkami, takimi jak: świetlice, remiza, oczyszczalnia ścieków, sklepy, działki niezabudowane położone na terenach nie objętych miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Budynki :

W zasobach Gminy Białowieża znajdują się następujące budynki:

1. Budynki związane z administracją: budynek remizy, budynek garażu typu blaszak wraz z utwardzeniem terenu pod garażem OSP w Białowieży (na działce nr geod. 975/3 obr. Białowieża).

Budynki mieszkalne

Lp.	Nr działki	Miejscowość/Obręb	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Powierzchnia gruntu (m ²)	Wartość bud. mieszkalnego	Wartość bud. Gosp.	Wartość gruntu
1	1164/3	Białowieża, ul. Stoczek 53	89,0	1000	3 373,17	brak	1066
2	196/1	Białowieża, ul. Pałacowa 28/1	52,6	461	2 286,95	320	1351
3	271/3	Białowieża, ul. Krzyże 4 (współwłasność)	176,71	1572	15 261,78	brak	4608
4	436/10	Grudki 6/1	56,53	1878	22 100,00		
5	436/11	Grudki 8/6	28,49	1804	10 971,59		
6	436/8	Grudki 13/2	24,30	2642	10 167,00		
7	887/18	Czerlonka 21/1 i 21/2	69,79 i 53,30	436	77 100,00		
8	887/20	Czerlonka 25/2	62,65	551	29 300,00		
9	887/22	Czerlonka 27/1	195,30	727	94 100,00		
10	887/22	Czerlonka 27/2	67,80	727			

11	887/22	Czerlonka 27/3	57,72	727			
12	973/5	Sportowa 7	64,00	509			49.830,00

W wyniku sprzedaży w 2023 r. 1 mieszkania w miejscowości Czerlonka 13/2 dotychczasowym najemcom, zmniejszył się zasób mieszkaniowy Gminy. Wartość transakcji ; 47.970,00 zł

Budynki gospodarcze oraz lokale użytkowe:

Gospodarcze:

- na działce nr geod. 1196 obr. Białowieża, pow. użytkowa 55m², wartość **9 100,45 zł**;
- na działce nr geod. 887/9 obr. Budy, pow. zabudowy 178 m², wartość **5 082,00 zł**;
- na działce nr geod. 887/10 obr. Budy, pow. zabudowy 178 m², wartość **14 145,00 zł**.

Lokale Użytkowe:

Obręb Białowieża

- na działce nr geod. 1196- pow. użytkowa 84,5 m², wartość **7 082,67 zł**;
- na działce nr geod. 1192- pow. użytkowa 62,1 m², wartość **16 957,53 zł**;
- na działce nr geod. 888- pow. użytkowa 44 m², wartość **100 577,05 zł**;

Obręb Zastawa - Krzyże

- na działce nr geod. 797/26- pow. użytkowa 157,02 m², wartość **351 868,00 zł**.

Część opisowa dotycząca wynajmu lokali i dzierżawy gruntów gminnych

Na dzień 31 grudnia 2023 r. wydierżawione było **33 ha 7336 m²** gruntów rolnych oraz **3 lokale użytkowe** o łącznej powierzchni 314,75 m². Z tytułu dzierżawy i najmu w roku 2023 uzyskano dochód w wysokości około 541.152,00 zł. (w tym teren parkingu dla wojska)

Część opisowa dotycząca wieczystego użytkowania gruntów gminnych

Łączna powierzchnia działek – 3ha 5884 m². Są to działki zabudowane budynkami stanowiącymi odrębny od gruntu przedmiot własności.

Łącznie dochód, tj. opłata roczna z tyt. użytkowania wieczystego wynosi 49.718,10 zł.

Lp.	Nr działki	Użytkownik wieczysty		Powierzchnia	Wartość
1	641	Białowieża – Masarnia - Romar	m2	4862	94 031,00
2	585/2	Białowieża - Hotel Białowieski	m2	5294	106 039,00
3	1275/3	Białowieża - Biozon	m2	6386	145 345,00
4	1275/2	Białowieża - Hermes	m2	3050	147 437,00
5	1275/4	Białowieża - Hotel Białowieski	m2	11052	269 116,00
6	89/2	Białowieża - PGE Sarnia	m2	90	10 925,00
7	889/4	Białowieża - PGE Szkoła Podstawowa	m2	136	
8	973/9	Białowieża - droga pomiędzy ul. Sportowa a Urzędem	m2	53	3 319,00
9	105/4	Budy – osoba fizyczna	m2	500	1 052,00
10	1002	Działka przy ul. Tropinka 41- 3 użytkowników osoby fizyczne)	m2	1591	4 223,00
11	787	Działka przy ul. Stoczek 132 - 5 użytkowników osoby fizyczne	m2	1070	4 300,00
12	199	Podolany - sklep	m2	600	1 433,00
13	115	Teremiski – osoba fizyczna	m2	1200	15 468,00
14	879	Seremak - Pizzernia	m2	456	
	RAZEM			35884	802 688,00

Budynki i lokale stanowiące mienie komunalne gminy:

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1015 o pow. 2,1643 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, teren oczyszczalni ścieków znajdują się budynki wraz z urządzeniami przynależnymi stanowiące wartość **3 354 524,84 zł.**

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 797/26 o pow. 0,5299 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, teren Parkingu Gminnego znajduje się budynek służący jako miejsce spotkań rozwoju społeczności lokalnej o wartości **63 490,57zł.**

- Na nieruchomościach oznaczonych nr geodezyjnym gruntów 887/20, 887/22, 887/23 oraz 887/18 położonych w Białowieży, obręb Budy, osada Czerlonka, znajdują się budynki mieszkalne z 8 lokalami stanowiącymi własność Gminy Białowieża o łącznej wartości **229 900 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/10 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **22 100 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/8 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **10 167 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/11 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **10 971 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 271/3 o pow. 0,1572 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, znajduje się budynek mieszkalny z wyodrębnionymi 6 lokalami mieszkalnymi, z których 3 stanowią własność Gminy Białowieża o wartości **15 261,78 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1164/3 o pow. 0,0277 ha położonej w Białowieży, obręb Białowieża, znajduje się budynek mieszkalny z wyodrębnionymi 2 lokalami mieszkalnymi o wartości **3 373,17 zł**.

Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1040/2 o pow. 0,10 ha położonej w Białowieży, obręb Białowieża, znajduje się budynek **mieszkalny** o wartości **1.794,25 zł**

Ogólna wartość inwentarzowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według stanu na dzień 31.12.2023r. wynosi **12.072.578,89 zł**.

Lp.	Nazwa środka trwałego	Opis środka trwałego	Kwota
1.	Kanalizacja sanitarna Grudki 2001r.	Długość sieci= 2335 mb . Kanał sanitarny grawitacyjny PCV DN:200 L=1.235 mb. Studzienki inspekcyjne PE 315(33szt). Kanał tłoczny PCV DN:110 L=771 mb. Przyłącza kanalizacyjne PCV DN:160 L=329 mb. Przepompownia Metalchem V= 4,75m ³ (1szt) -2 pompy, moc 2,2kW, Qp= 6,7 l/s; H=11m.	606 859,00

2.	Kanalizacja sanitarna ul. Podolany I,II 2001r.	Długość sieci= 3286 mb . Kanał sanitarny grawitacyjny PCV DN:200;250 L=2.558 mb.,studzienki inspekcyjne PE 315 (64 sztuk). Kanał tłoczny PCV DN:110 L=728 mb. Przepompownia Metalchem (3szt): P1;2 pompy;moc 1,65 kW;Qp= 6,21 l/s;H=3,87m. P2;2 pompy;moc 1,65kW;Qp=5,00 l/s;H=6,83m. P3;2 pompy;moc 1,65 kW;Qp=5,00l/s;H=6,84m.	1 559 774,00
3.	Zewnętrzna sieć wodociągowa ul. Tropinka 2005r.	Długość sieci - 495mb	45 320,93
4.	Wodociąg Grudki 2010r.	Długość linii wodociągowej z rur PCV Dn.100 o dł. 795 mb , hydrant przeciwpożar.(1 szt), zasuwę liniowe (4szt) DN:100	87 043,92
5.	Wodociąg i kanalizacja ul. Brzozowa 2010r.	Sieć wodociągowa z rur PCV DN. 100 o dł.540mb. Kanalizacja sanitarna z rur PCV DN. 200 o dł. 445mb.	205 223,52
6.	Sieć wodociągowa i kanalizacja ul.Żurawia 31.10.2014r.	Sieć wodociągowa 63 mm wykonana z rur PE-HD 90*8,2 PN 16 SDR 11, zakończona hydrantem naziemnym o przekroju 80 mm. Wodociąg – dł.123,09 mb.Dz.Nr ewid. 351,353 obr.Podolany (10 000 zł).Sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej 110 mm wykonana z rur PE-HD 50*3,7 PN 10.0 SDR 13,6.Kanalizacja dł. 116,63 mb Dz. Nr ewid.351,353 obr.Podolany (10.000 zł)	20.000,00
7.	Kanalizacja sanitarna wsi Puszczańskich – Pogorzelce, Teremiski, Budy, Białowieża, ul. Sportowa, Żubrowa, Zastawa 2011r.	14 km 922 m	5 034 048,82
8.	Wodociąg Pogorzelce – Budy z przyłączami we wsi Budy 2000r.	Z rur PCV Dn:110 o dł. L=3.745 mb, PCV Dn:80 o dł. L=2.100 mb, przyłącza do budynków z rur PE Dn:32 o dł. L=1.356 mb.	334 822,00
9.	Wodociąg Klimiuk	118mb	45 674,00

10.	Wodociąg Pogorzelce.	Sieć wodociągowa z przyłączami domowymi we wsi Pogorzelce Wodociąg Pogorzelce 1998rSieć wodociągowa PCV DN 110- dł. 3885 mb.,węzły 80 hydrantowe(szt.6), zasuwy liniowe 100(szt.5). Podłączenia domowe PE 32 i 40 - dł. 762 mb wraz z instalacją wewnętrzną stal.ocynk. 20mm i wodomierzami 20mm(szt.28/762mb)	137 526,68
13.	Kanał sanitarny w Białowieży.Stoczek, Zastawa 1999r.	Kanalizacja sanitarna grawitacyjna PCV DN: 200L=13.254mb	2 408 546,46
14	Przepompownia Metalchem ul.Zastawa Krzyże Grudki	DN: 1400 (5szt)	309 444,00
15.	Kanał sanitarny tłoczny 1999r.	Długość 363mb, PCV DN: 80	20 197,32
16.	Kanał sanitarny tłoczny 1999r.	Długość 873mb, PCV DN: 100	55 982,40
17.	Przyłącza kanalizacji sanitarnej ul. Zastawa 2000r.	Z rur PCV DN:160 o długości 99mb (17szt.)	8 156,61
18.	Przyłącza kanalizacji sanitarnej	ul. Browaska, Meleszkowska, Waszkiewicza, Krzyże, Grudkowska, Tropinka, Południowa 2000r.Przyłącza kanalizacyjne z rur PCV Dn:160 o dł. L=363 mb (35szt) wraz z przeciskami z rur stalowych Dn:219 o dł. L=49 mb	41 180,00
19.	Kanalizacja deszczowa WIPRO ul. Zastawa 2000r.	Kanał deszczowy z rur żelbetowych kl. II, D:0,30 m o dł. 305 mb, łącznie z przykanalikami	101 508,00
20.	Kanalizacja sanitarna PCV w Białowieży 2000r. (PK30.12.2001r.)	Kanał sanitarny grawitacyjny PCV Dn:200 w ul. Centura, Wojciechówka, Park Dyrekcyjny, ul. bez nazwy przy ul. Krzyże o łącznej dł. L=1261,5 mb. Kanał tłoczny PCV Dn:90 w Parku Dyrekcyjnym o dł. L=111,5 mb. Przepompownia Metalchem Dn:1400 w Parku Dyrek.- 1szt. Przyłącza kanaliz.PCV Dn:160 o dł. L=131,5 mb	327 389,00

21.	Wodociąg Białowieża	Budynek hydroforni położony na działkach nr geod. 93/5, 93/7, 87/, 88/2, 108/1 o łącznej pow. 0,3283 ha. Budynek hydrofornik o pow. 269 m2, studnie głębinowe - 2 szt. , rurociąg dł. 22,2 km, w Białowieży i 2,7 km w Teremiskach	322 184,00
22.	Wodociąg Podolany	Sieć wodociągowa z PCV DN100 lub 398, przejścia po drogą PE40 szt. 7 dł. 64 mb, Wcinki do wodociągu szt. 3	23 586,06
23.	Kanalizacja sanitarna i wodociąg ul. Wojciechówka	Dz. nr geod. 445 i 620/2 obr. Białowieża, Kanał sanitarny z nr PEØ200 o dł. 26 mb, Studnie kanalizacyjne Ø1000 szt. 6, Studnie kanalizacyjne Ø425 szt. 3, Sieć wodociągowa z PVCØ110 o dł. 283 mb, Hydrant nadziemny Ø80 szt. 3	kan. -112.079,98 wod. - 13 554,79
24	Oczyszczalnia ścieków Czerlonka	Oczyszczalnie przydomowe o wydajności 50RLM	91.000,00
26	Kanalizacja ul.Sportowa, Żubrowa	13599/MG/10/2020	25.624,69
27	Kanalizacja wraz z przepompownią ścieków i kanałem tłocznym ul.Browska	141/OT/2020	135.852,71
28	Wodociąg Centura	7/2023 OT	210.700,03
29	Wodociąg Budy - Czerlonka	8/2023 OT	2.442.429,45
	Razem		14.725.708,37

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Drogi gminne w rozumieniu ustawy o drogach publicznych to takie, które w drodze uchwały Rady Gminy Białowieża zostały zakwalifikowane do kategorii dróg gminnych. Gmina Białowieża w bezpośrednim zarządzie ma 17,259 km dróg gminnych o łącznej wartości 10.650.108,32 zł.

Nazwa drogi	Długość km	Rodzaj nawierzchni	betonowa	kostka	gruntowa	Kwota
		bitumiczna				
ul. Browka	0,816	0,514			0,302	972.279,26 zł

ul. Simony Kossak	0,6				0,6	
ul. Centura	0,4			0,4		172 349,19 zł
ul. Leśna	0,304	0,304				0,00
ul. Łowiecka	0,25		0,25			0,00
ul. Meleszkowska	0,48	0,48				815 816,97 zł
ul. Mostowa	1,05	1,05				0,00
ul. Nowa	0,69	0,11	0,26		0,32	1.082.970,36 zł
ul. Ogrodowa	0,24			0,24		265 523,51 zł
ul. Paczoskiego	1,03	0,11	0,12	0,16	0,64	575.504,56
Podolany Pierwsze	0,26	0,26				73.800,00
Podolany drugie	0,47	0,47				0,00
ul. Podleśna	0,11	0,11				0,00
ul. Sportowa	0,68			0,68		885 975,40 zł
ul. Tropinka	1,09			1,09		1 371 671,35 zł
ul. Wojciechówka	0,87	0,87				1.509.011,78 zł
ul. Zaulek Osoczników	0,16	0,16				0,00
ul. Zaulek Bartników	0,42	0,42				0,00
ul. Puszczańska	0,31		0,21		0,12	493.875,13 zł
droga do cmentarza	0,13			0,13		141 819,00 zł
ul. Żubrowa	0,3	0,3				0,00
ul. Brzozowa	0,42	0,06			0,36	0,00
ul. Kamienne Bagno	0,79				0,79	0,00
ul. Jesionowa	0,15				0,15	0,00
ul. Żurawia	0,35				0,35	0,00
ul. Polna	0,23	0,23				1 083 553,32 zł
ul. Południowa	0,38	0,36			0,02	
ul. Polecha	0,17	0,17				
ul. Zaulek Rudników	0,12	0,12				

Droga gminna na dz. 851, 887 na szlaku w dolinie rzeki Narewka	1,346				1,346	183 454,00 zł
Ciąg pieszo jezdny wzdłuż Narewki od parkingu do ul. Paczoskiego	0,243			0,243		250 925,00 zł
ul. Rzeczna	0,15				0,15	
ul. Sarnia	0,35				0,35	697.121,19
ul. Cegielniana	0,47				0,47	
ul. Dębowa	0,3	0,3				74.458,30
ul. Rysia	0,46				0,46	
ul. Wilcza	0,18				0,18	
RAZEM	14,856	5,52	1,17	1,77	7,336	10.650.108,32

W 2023 r. przebudowano i wyremontowano:

- drogę gminną ul.Kamienne Bagno (nr .108644B) wraz z budową kanału teletechnicznego, oświetlenie uliczne, wodociąg wraz z ul.Browską i kanalizacji sanitarnej z przepompownią ścieków (w ul.Kamienne Bagno, ul.Tropinka)
- drogę gminną ul. Zaulek Bartników (nr 108639B) wraz z budową kanału teletechnicznego, kanalizacja sanitarna z przepompownią ścieków
- przebudowa dróg gminnych dojazdowych (nr działek 215/1, 1017,128/1,107) wraz z budowa kanału teletechnicznego, oświetlenie uliczne
- rozbudowa ul. Mostowej (nr 108626B) z budową kanału teletechnicznego .

Ogólna wartość powyższych inwestycji w kwocie 11.576.376,37 zł

V. Jednostki i instytucje kultury

- Gminna Biblioteka Publiczna w Białowieży
- Białowieski Ośrodek Kultury w Białowieży posiada przekazane w trwałe zarząd 8 działek o łącznej powierzchni 11 665,70 m²
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży

Środki trwałe pozostające na stanie jednostek przedstawia tabela.

Mienie w ewidencji jednostek organizacyjnych i instytucji kultury według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa	Środki trwałe		
		Grunty Budynki i budowle Obiekty inżynierii lądowej Maszyny i urządzenia Narzędzia i przyrządy	Umorzenia	Netto
1.	Białowiecki Ośrodek Kultury w Białowieży	955.579,59	638.102,35	317.477,24
2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Białowieży	14.496,27	14.496,27	0,00
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży	23.051,39	23.051,39	0,00
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży	8.237.874,18	4.439.874,74	3.797.999,44
	Razem:	9.231.001,43	5.115.524,75	4115.476,68

1. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Białowieża na lata 2017-2023

LPR dla Gminy Białowieża na lata 2017-2023 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Białowieża nr XLIII/211/18 z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Białowieża na lata 2017-2023 a następnie przedmiotowy dokument zaktualizowano i przyjęto Uchwałą Rady Gminy Białowieża nr XVI/86/20 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Białowieża na lata 2017-2023.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Białowieża na lata 2017-2023 to opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zmianami) w nawiązaniu do *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministerstwa Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r.*, wieloletni program działań w sferze społeczno-gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do jego zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Dokument zostanie przyjęty w 2017 roku uchwałą Rady Gminy w Białowieży.

Wyznaczony w niniejszym dokumencie obszar rewitalizacji w gminie Białowieża, zwany Białowieża Centrum, cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk przede wszystkim w sferze społecznej, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.P	Nazwa projektu	Wartość inwestycji w PLN	Podmioty realizujące
Projekty podstawowe			
1.	Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej przy ul. Kolejowej w Białowieży	600 000,00	Gmina Białowieża, Urząd Gminy w Białowieży, Partner Prywatny
2.	Remont sali kinowej BOK	350 000,00	Gmina Białowieża, Białowieski Ośrodek Kultury
3.	Uporządkowanie, poprawa bezpieczeństwa oraz zwiększenie walorów estetycznych w południowej części Parku Pałacowego	6 216 000,00	Białowieski Park Narodowy

	„Stara Szkoła” – Tradycji, Historii, Kultury – Ośrodek Edukacji Regionalnej Puszczy Białowieskiej	4 000 000,00	Gmina Białowieża
3.	"Zmieniamy siebie" zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych z obszaru rewitalizacji	60 000,00	Gmina Białowieża, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży
4.	"Szach-Mat" tajniki gry w szachy zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych z obszaru rewitalizacji	4 000,00	Gmina Białowieża, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży
5.	"DO YOU SPEAK ENGLISH?" kursy językowe j. angielskiego	30 000,00	Gmina Białowieża, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży
6.	"Dobra książka" popularyzacja czytelnictwa wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji	40 000,00	Gmina Białowieża, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży
7.	„Edukacja w naturze” – aktywności przybliżające dzieci i młodzież do tematyki wartości kulturowych, historycznych i przyrodniczych swojego miejsca zamieszkania	17 000,00	Organizacje pozarządowe, Gmina Białowieża, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży, Białowieski Ośrodek Kultury
8.	„Aktywne Razem”	14 000,00	Organizacje pozarządowe, Gmina Białowieża,
9.	Wykonanie pomostu edukacyjno-widokowego z miejscem do wodowania kajaków, plaży publicznej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną	500 000,00	Gmina Białowieża

Realizacja (część opisowa zawiera opis zadań zrealizowanych bądź w trakcie realizacji):

Zadanie nr 1 - Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej przy ul. Kolejowej w Białowieży – zrealizowano I etap (zamontowano siłownię zewnętrzną, ławkę solarną, zakupiono ławki betonowe przed sceną, trampolinę ziemną, tablice edukacyjne, kosze na śmieci, utwardzono teren przed sceną, przeprowadzono remont istniejącego oświetlenia oraz zakupiono system monitoringu). Na zadanie otrzymano dofinansowanie w Ramach RPO WP na lata 2014-2020, w kwocie 499 996,58 zł co stanowiło 85% wartości kosztów. Projekt zakończono w 2021 r. W ramach II etapu zamontowano system opłat parkingowych, wykonano 13 szt. wiat wystawienniczych. Na realizację zadania otrzymano środki z budżetu województwa podlaskiego w ramach Funduszu wsparcia Gmin i Powiatów na rok 2023 w kwocie 600 000,00 zł.

Zadanie nr - Remont sali kinowej BOK – zadanie zostało zrealizowane w 2020 r. i obejmowało: malowanie ścian, wymiana podłóg, zakup i montaż systemu kurtyn scenicznych i foteli kinowych oraz zakup projektora. Dofinansowanie otrzymano w ramach RPO WP na lata 2014-2020 w kwocie 213 830,15 zł co stanowiło 94% wartości projektu.

Zadanie nr 4 – jest realizowane na bieżąco w ramach koła szachowego w Zespole szkolno-Przedszkolnym w Białowieży.

Lista uzupełniających projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Realizacja (część opisowa zawiera opis zadań zrealizowanych bądź w trakcie realizacji):

1 B."wieloBOK kultury" modernizacja budynku Białowieskiego Ośrodka Kultury etap 1.- zadanie zostało zrealizowane w 2022 r./2023 r. tj. wymieniono pokrycie dachowe, przeprowadzono termomodernizację budynku, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową oraz zakupiono system grzewczy. Otrzymano dofinansowanie w wysokości 300 000,00 zł z budżetu województwa podlaskiego w ramach Funduszu Wsparcia Gmin i Powiatów na 2022 r. na wymianę pokrycia dachowego oraz 1 000 000,00 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na pozostałe prace remontowe.

2 B. "Poprawa estetyki pomieszczeń Gminnej Biblioteki Publicznej im. Igora Nowakowskiego oraz założenie Koła Teatralnego w celu rozwijania twórczości i potencjału dzieci i młodzieży z Gminy Białowieża – przeprowadzono remont pomieszczeń bibliotecznych tzn. odmalowano ściany, zakupiono regały oraz wymieniono wykładziny. Zadanie zrealizowano w ramach własnych środków.

Zadanie 3 B -Rewitalizacja stadionu gminnego w Białowieży – w trakcie realizacji.

1. Ład przestrzenny.

Gmina Białowieża posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zatwierdzone uchwałą Nr XI/68/99 Rady Gminy Białowieża z dnia 23 grudnia 1999r. Przedmiotowy dokument planistyczny jest obowiązujący lecz ze względu na liczne zmiany legislacyjne oraz długi czas obowiązywania nie jest aktualny – nie odzwierciedla faktycznego stanu przestrzennego Gminy Białowieża.

Uchwałą Nr XXII/113/16 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 września 2016r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Białowieża stwierdzono konieczność sporządzenia nowego Studium oraz potrzebę opracowania planów miejscowych.

Uchwałą Nr XVII/98/16 Rady Gminy Białowieża z dnia 23 maja 2016r. w sprawie przystąpienia do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Białowieża, rozpoczęto procedurę sporządzenia Nowego Studium stwierdzono konieczność sporządzenia nowego Studium. Sporządzony projekt studium został poddany pod głosowanie Rady Gminy w 2018r. lecz ze względu na liczne obwarowania z zakresu ochrony środowiska, które musiał uwzględniać, kolidujące z założeniami rozwojowymi Gminy Białowieża, Studium nie zostało uchwalone.

Gmina Białowieża posiada następujące obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XXXII/177/98 z dnia 17 kwietnia 1998r. – zmiana części planu Uchwała Nr XVI/90/92 z dnia 2 grudnia 1992r. dla całej gminy który przestał obowiązywać z końcem 2003r. – dotyczy terenów Stacji Białowieża Pałac, terenów Hotelu Żubrówka, terenów Stacji Białowieża Towarowa, terenów Hotelu Białowieski, terenów Zakładu Badania Ssaków PAN, terenu OSP (razem ok. 13,09 ha).
- Uchwała Nr XXXII/193/98 z dnia 26 maja 1998r. – zmiana części planu Uchwała Nr V/21/85 z dnia 30 stycznia 1985r. dla całej gminy który przestał obowiązywać z końcem 2003r. – dotyczy terenów w miejscowości Budy (ok. 8,82 ha).
- Uchwała Nr XVII/90/04 z dnia 30 września 2004r. – obejmuje tereny międzynarodowego przejścia granicznego Polska – Białoruś w Białowieży (ok. 6,0 ha).

W 2023 roku wydano 56 decyzji ustalających warunki zabudowy dla działek położonych na terenie Gminy Białowieża.

2. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białowieża na lata 2019-2023 został przyjęty Uchwałą NR V/40/19 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białowieża na lata 2019 - 2023.

Dokument opracowano w celu tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej gminy Białowieża, zapewnienia lokali mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Gmina posiada następujące lokale mieszkalne:

1. Białowieża, ul. Stoczek 53 – 1 lokal,
2. Białowieża, ul. Krzyże 4 – 3 lokale
3. Białowieża, ul. Pałacowa 28 – 1 lokal,
4. Grudki 8 – 1 lokal,
5. Grudki 6 – 1 lokal,
6. Grudki 13 – 1 lokal,
7. Czerlonka 21 – 2 lokale,
8. Czerlonka 25 – 1 lokal,
9. Czerlonka 27 – 3 lokale,
10. Białowieża, ul. Sportowa 10 – 3 lokale.

Lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża, w przeważającej części znajdują się w budynkach wielorodzinnych, wybudowanych w latach 60 i 70 XX wieku, zatem wszystkie one wymagają remontów i modernizacji.

Zakłada się w kolejnych latach polepszenie stanu technicznego lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy poprzez przeprowadzenie remontów w ramach posiadanych środków finansowych. Dopuszcza się możliwość finansowania remontów i modernizacji przez lokatorów we własnym zakresie, w zamian za zaliczenie poniesionych kosztów na poczet czynszu.

Prognozuje się, że w latach 2019-2023 wielkość zasobu ulegnie zmianie w szczególności poprzez zbycie lokali

Priorytetem przy realizacji inwestycji i remontów budynków mieszkalnych będzie w pierwszej kolejności usuwanie stanów awaryjnych w budynkach zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców oraz konstrukcji technicznej budynków, a w dalszej kolejności działań podnoszących standard zamieszkania (modernizacji budynków).

Ze względu na stan techniczny i standard mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża, polityka czynszowa gminy powinna zmierzać w kierunku zwiększenia ilości środków finansowych koniecznych do utrzymania zasobów mieszkaniowych w co najmniej nie pogorszonym stanie technicznym. Wpływy z czynszów docelowo winny pokrywać koszty związane z eksploatacją, remontem i zarządem mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża.

3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.

Plan na lata 2022-2024 został opracowany i przyjęty Zarządzeniem nr 47.2022 Wójta Gminy z dnia 28 września 2022 roku.

4. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Gmina posiada przedmiotowy plany. Został on podjęty Uchwałą NR XI/69/19 Rady Gminy Białowieża z dnia 31 października 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2019- 2027. Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej podejmowane są zarówno przez Urząd Gminy Białowieża jak też przez podmiot zajmujący się gospodarką tj. Wodociągi Podlaskie. Wszelkie inwestycje uzależnione są od możliwości własnych środków finansowych jak też pozyskanych z zewnątrz. W związku z tym, iż Gmina Białowieża funkcjonuje w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, posiadany pewne preferencje w ubieganiu się o środki na realizację działań w tym zakresie. Zgodnie z VI aktualizacją KPOŚK - przyjęty został projekt pod nazwą „Przebudowa ul. Kamienne Bagno i Zaulek Bartników łącznie z drogami dojazdowymi, wraz z drogami dojazdowymi, wraz z budową sieci wod-kan oraz rozbudowa ul. Mostowej w Białowieży”.

Zgodnie z zapisem art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2018r, poz. 1152) - obowiązek opracowania planu nie dotyczy przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych.

5. Polityka społeczna.

a. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

I. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Białowieża, przyjęta została Uchwałą Nr LI/302/2023 Rady Gminy Białowieża w dniu 20 grudnia 2023 roku, na lata 2024-2034

Działania strategiczne podejmowane są w kierunku podnoszenia jakości życia i bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy poprzez stworzenie im możliwości rozwoju, przeciwdziałanie patologiom społecznym i marginalizacji społecznej oraz podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej.

W strategii na lata 2024-2034, na podstawie diagnozy i dostępnych danych sformułowano prognozę rozwoju sytuacji społecznej w Gminie Białowieża. W celach strategicznych przedstawia się następująco :

- 1) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integracja społeczna i zawodowa mieszkańców.
- 2) Wspieranie rodziny i przeciwdziałanie przemocy domowej.
- 3) Rozwój infrastruktury kulturalnej i społeczeństwa obywatelskiego gminy.

II. Podstawowymi zadaniami realizowanymi w gminie w ramach funkcjonowania GOPS w Białowieży było wsparcie tej grupy świadczeniami poprzez:

1. Świadczenie środowiskowych usług opiekuńczych:
 - Usługi opiekuńcze świadczone dla 7 osób.
2. Wsparcie materialne, finansowe, praca socjalna, poradnictwo i interwencja.
 - Realizacja świadczeń z ustawy o pomocy społecznej;
 - Realizacja zadań z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych;
 - Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych;
 - Realizacja zadań z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów;
 - Realizacja zadań z ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej;

- Realizacja zadań z ustawy „Za życiem”;
- Realizacja zadań ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Realizacja zadań ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Realizacja zadań ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Realizacja zadań ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- Realizacja zadań ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- Realizacja zadań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”;
- Realizacja zadania dotyczącego wydawania zaświadczeń o wysokości miesięcznego dochodu na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach w celu złożenia wniosku o dofinansowanie „Czyste Powietrze”;
- Realizacja zadań dotyczących Funduszu Pomocy Ukrainie;
- Realizacja zadań dotyczących ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. oraz w 2024r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Zadaniem gminy wynikającym art. 16 a ustawy o pomocy społecznej jest sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadrę, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy jak również planowane prognozy i działania. Ocena jest materiałem poglądowym, opracowanie zgodnie z założeniami ustawy o pomocy społecznej i corocznie przedstawiane na Sesji Rady Gminy Białowieża. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 rok została przedstawiona na LIV Sesji Rady Gminy Białowieża w dniu 03.04.2024 roku.

b. Gminny program wspierania rodziny w Gminie Białowieża na lata 2021-2023, został przyjęty Uchwałą Nr XXIII/139/21 Rady Gminy Białowieża z dnia 4 marca 2021 roku.

I. Zawarte w programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę. Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo wychowawczej roli względem dzieci.

Na podstawie art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

II. Wnioski z ostatniego rocznego sprawozdania z realizacji programu

Sprawozdanie z realizacji programu za 2023 rok zostało przyjęte na LIII Sesji Rady Gminy Białowieża w dniu 05.03.2024 roku na Sesji Rady Gminy Białowieża .

Plany i potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Programu wspierania rodziny w Gminie Białowieża na lata 2021-2023 na rok 2023:

c. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

d. Program przeciwdziałania narkomanii

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom, a także odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej, zdrowotnej przeciwdziałającej problemom narkomanii, w tym leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, z uwzględnieniem zapewnienia dostępności, zgodnie z

koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, określa kierunki podejmowanych działań, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz źródła finansowania.

Działania podejmowane w ramach niniejszego programu miały za cel zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych. Ze względu na to, że Gmina Białowieża jest małą gminą, na terenie której nie funkcjonuje ośrodek leczenia odwykowego ani poradnia prowadząca terapię odwykową, zadania skupiały się przede wszystkim na profilaktyce I - rzędowej, uniwersalnej.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Urząd Gminy Białowieża.

Realizatorzy programu współpracowali z następującymi podmiotami:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży.
2. Zespół Interdyscyplinarny w Białowieży.
3. SP ZOZ w Hajnówce: Poradnia Leczenia Uzależnień, Ośrodek Zdrowia w Białowieży.
4. Sąd Rejonowy w Hajnówce i Kuratorzy Sądowi.
5. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce, w tym Posterunek Policji w Białowieży.
6. Placówki oświatowo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Gminy Białowieża.
7. Białowieski Ośrodek Kultury ze świetlicami wiejskimi.
8. Biblioteka Publiczna im. Igora Nowierlego w Białowieży.
9. Uczniowski Klub Sportowy "Olimpijczyk" w Białowieży.
10. Klub Seniora w Białowieży.
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Białowieży,
12. Koło Wędkarskie "Tarpan" w Białowieży

Na poziomie lokalnym pomoc dla osób i rodzin dysfunkcyjnych z powodu nadużywania alkoholu, prowadzona jest w specjalistycznych placówkach, tj. w Poradni Leczenia Uzależnień, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

W szkołach i innych placówkach w ramach systemu oświaty prowadzona jest profilaktyka uniwersalna, wdrażane są także programy wczesnej interwencji dla rodziców. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, szkoły współpracują z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Policja, Prokuratura oraz Sąd realizują zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach swoich kompetencji.

Instytucje kultury, organizacje pozarządowe realizują pozalekcyjne, środowiskowe programy dotyczące profilaktyki uzależnień, adresowane głównie do dzieci i młodzieży.

Główne zadania programu:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniami.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z kryteriami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia w formie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.
4. Promocja zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez edukację zdrowotną.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja zadań w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2023, finansowana była ze środków własnych Gminy pochodzących w 100% z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2023 określała uchwała budżetowa. Oznaczało to, że środki pochodzące z opłat, były ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogły być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadania.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) liczy 6 członków. W roku 2023 spotykała się 4 raz. Komisja pozytywnie zaopiniowała 1 wnioski dotyczących zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zadania w poniższej tabeli:

Liczba osób, z którymi prowadzili rozmowy członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2023 r.	
Osoby uzależnione od alkoholu:	2
Członkowie ich rodzin	0
Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu w 2023 r:	2
Liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła w 2023 r. do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:	0
Liczba rodzin, którym w 2023 r. udzielono pomocy w ramach grup roboczych, w skład których wchodził członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	3

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2023 r.	
Osoby doznające przemocy w rodzinie:	4
Osoby stosujące przemoc w rodzinie:	3
Świadkowie przemocy w rodzinie:	1
Działania podjęte przez gminną komisję wobec członków rodzin, w których dochodziło do przemocy	
Uruchomienie procedury "Niebieskie Karty"	4
Zawiadomienie prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się (207 kk)	0
Zawiadomienie prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej na szkodę osoby najbliższej	0
Prowadzenie rozmowy interwencyjnej z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	0
Motywowanie sprawcy przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc	3
Prowadzenie rozmowy z osobą doznającą przemocy w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie	3
Motywowanie dorosłych ofiar przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy	3
Poinformowanie o lokalnej ofercie pomocy dla dzieci krzywdzonych	0
Powiadomienie sądu rodzinnego o sytuacji dziecka	0

Poradnictwo socjalne	3
----------------------	---

W 2023 roku wprowadzono do systemu CEEB 5 deklaracji.

Rodzaje i liczna źródeł ciepła wynikających z CEEB na terenie Gminy Białowieża:

- Kotły gazowe – 96 punktów adresowych.
- Kocioł na paliwo stałe z automatycznym podawaniem - 112 punktów adresowych
- Kocioł na paliwo stałe z ręcznym podawaniem – 321 punktów adresowych
- Kolektory słoneczne – 198 punktów adresowych
- Kominek/koza/ ogrzewacz powietrza na paliwo stałe – 214 punktów adresowych
- piece kaflowy na paliwo stałe – 457 punktów adresowych
- trzon kuchenny/ piecokuchnia/ kuchnia węglowa – 404 punktów adresowych
- miejska sieć ciepłownicza/ ciepło systemowe/ lokalna sieć ciepłownicza – 22 punkty adresowe
- pompy ciepła – 4